

2023-2024-мѣш вѣренӱ ҫулӗ
Шкул шайӗнчи олимпиада
Чӑваш чӗлхипе литератури (Чӑваш школӗ)
6 класс
Бӑйтусем

Олимпиада ирттермелли вӑхӑт – 120 минут

Кашни бӑйтӑва тӗрӗс хуравласан чи нумайи 50 балл пухма пулат

1. Нумай пӑнчӑ вырӑнне панӑ сӑмахсене тӗрӗс вырнаҫтарса лартӑр: *ҫынра, шывра, пысӑк, пӗччен*. Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.
  - а. Тӗрӗслӗх вутра та ҫунмасть, ... та путмасть.
  - ӑ. Пӗчӗк чӑнлӑх ... суяна ҫӗнтерет.
  - б. Хӑвӑнта чӑнлӑх пулмасан ... ан шыра.
  - в. ... – бӑйхӑ ҫапма, эртелпе вӑрман касма аван.
2. Йӑнӑшсене тӗрлетӗр: *Ача чӗлхи ҫинче йалан чӑнлӑх. Кашни ӗҫӗн хӑйне кӗви*. Пурӗ – 5 балл.
3. *Хури – тукмак, шӑлӗ – шак-шак. Урлӑ ура – утаман. Пӗр ҫӑмхана пин йӗп чикнӗ*. Тупмалли юмахсен тупсӑмӗсене тупӑр та вырӑсла куҫарӑр. Пурӗ – 6 балл.
4. *Тылӑ, кин, аппа, лаша, пичче, арман* сӑмахсене камӑнлӑх форминче 1 хисепре, 1 сӑпатра ҫырӑр. Ҫак сӑмахсем К.Ивановӑн мӗн ятлӑ произведенийӗнче тӗл пулаҫҫӗ? Тӗрӗс ҫырӑншӑн – 6 балл, произведени ятне пӗлнӗшӗн – 1 балл. Пӗтӗмпе – 7 балл.
5. Предложенисен чиккисене тупӑр та чарӑну палли лартса ҫырса илӗр. Текстра япала ячӗнчен пулнӑ иккӗмӗшле сӑмаха тупӑр, аффиксне палӑртӑр.
«Анчах ку ҫуна тинех ярӑнма юрӑхлӑ пулас ҫук ӗнтӗ ӑна эфир лаҫса кӗртсе хурӑнӑр вӑл пирӗн ваттисене турттарса леҫмелли ҫунашка пулӗ аннене эсӗ ватӑлсан та сире ҫак ҫунашка ҫине лартса хам килсе пӑрахӑн». (Г.Волков ҫырнинчен). Тӗрӗс ҫырӑншӑн – 3 балл, сӑмахне тупнӑшӑн – 2 балл. Пӗтӗмпе – 5 балл.
6. *«Пире кукӑль памасан
Кӑмакин ани йӑтӑнтӑр!
Пире пӑрҫа памасан
Миххине шӑши шӑтартӑр!...»*
Ҫак йӗркесене ачасем чӑвашсен мӗнле йӑла уявӗнче юрлаҫҫӗ? Тӗрӗс хуравшӑн – 5 балл.
7. 6-мӗш ӗҫри сӑвӑ йӗркисенче сас паллипе сасӑсен шучӗ тӗр килмен сӑмахсене тупӑр. Тулли те тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.
8. «Слива вӑрри» калаври Ваҫкӑ Толикран миҫе ҫул ҫамрӑкрах? Калав авторӗ кам? Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.
9. Ҫуллахи уйӑх ячӗсене ҫырӑр. Тӗрӗс хуравшӑн – 3 балл.
10. Эфир чӑвашла вӑйӑсен ячӗсене пӗлетӗр-и? Пӗр-пӗр вӑйӑ йӗркине туллин ӑнлантарса ҫырса парӑр. Тулли хуравшӑн – 7 балл.